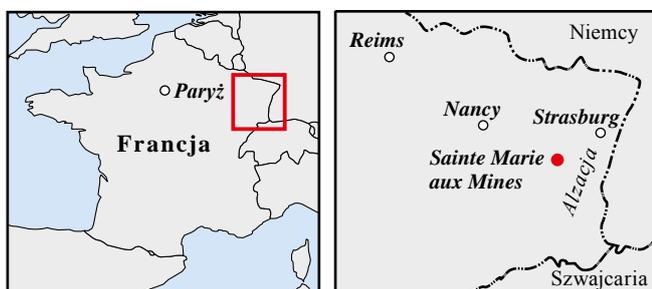

„Euro-Mineral” i „Euro-Gem” 2010 w Sainte Marie aux Mines, Alzacja, Francja

– doskonale przygotowany produkt geoturystyczny dla każdego
“Euro-Mineral” and “Euro-Gem” 2010 in Sainte Marie aux Mines, Alsace, France
– perfectly prepared geotouristic product for everyone

Marek Łodziński

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków
e-mail: Marek.Lodzinski@agh.edu.pl

Wstęp

Są na świecie miejsca niezwykle dla osób zajmujących się geologią i kolekcjonujących okazy mineralogiczne. W Europie do takich miejsc bezspornie można zaliczyć dwie niewielkie miejscowości: Idar Oberstein w Nadrenii-Palatynacie (Niemcy) i Sainte Marie aux Mines w Departamencie Górny Ren, w Alzacji (Francja), niedaleko granicy z Niemcami i Szwajcarią.

Treść: W artykule przedstawiono krótką informację na temat odbywającej się corocznie w połowie czerwca w Sainte Marie aux Mines, w Alzacji (Francja) największej w Europie, Międzynarodowej Wystawy i Targów Mineralów i Kamieni Szlachetnych tj. „Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux”, powszechnie rozpoznawanej pod nazwą „Euro-Mineral” i „Euro-Gem”. W dniach 24-27.06.2010 niewielkie miasteczko Sainte Marie, znane w przeszłości jako historyczny ośrodek wydobywania srebra na wschodnich zboczach Wogezów, doskonale kontynuuje swoją tradycję i związek z mineralogią, w formie znakomicie przygotowanego produktu geoturystycznego – wystawy i targów mineralów, skamieniałości, meteorytów i kamieni szlachetnych. Ściągają tutaj z całego świata poszukiwacze mineralów, kolekcjonerzy, podróżnicy, handlarze, jubilerzy, naukowcy i turyści, których łączy zainteresowanie różnego rodzaju mineralami ze świata i kosmosu.

Słowa kluczowe: Sainte Marie aux Mines, Francja, Wogezy, „Euro-Mineral”, „Euro-Gem”, produkt geoturystyczny

Abstract: The paper is a brief information about largest in Europe exhibition and fair of minerals and precious stones (“Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux”), which is held each year, in mid June, in a small town Sainte Marie aux Mines in Alsace, France. The town, located on the eastern slopes of the Vosges Mts., is a historical mining camp of silver ores. The exhibition, better known under the working names “Euro-Mineral” and “Euro-Gem”, still continues the traditional links with attracts not only minerals and fossils collectioners, prospectors and dealers but also jewellers, scientists, travellers and common tourists from all over the world – all those, who are interested in minerals and rocks from the Earth and from the Space.

Key words: Sainte Marie aux Mines, France, Vosges Mts., “Euro-Mineral”, “Euro-Gem”, geotouristic product

Fig. 1. Afisz reklamujący 47 Europejski Salon „Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux” w Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • A poster advertising the 47th European Exhibitions and Fair “Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux” in Sainte Marie aux Mines, phot. Łodziński

Fig. 2. Dolina Srebra (Val d'Argent) na wschodnich stokach Wogezów, w Alzacji (Francja), gdzie położone jest miasto Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • The Silver Valley (Val d'Argent) on the eastern slopes of the Vosges Mts. in Alsace, France where Sainte Marie aux Mines town is located, phot. Marek Łodziński

Fig. 4. Przykładowe powierzchnie wystawiennicze w namiotach na świeżym powietrzu na 47 Europejskim Salonie „Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux” w Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • Examples of exhibition space in tents at the 47th European Showroom “Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux” in Sainte Marie aux Mines, phot. Marek Łodziński

Fig. 5. Wystawa mieści się także w zabytkowym budynku teatru, gdzie eksponowane są najcenniejsze kolekcje, fot. Marek Łodziński • Exhibition is located also in a historical theatre where the most precious collections are presented, phot. Marek Łodziński

Fig. 3. Położenie miasta Sainte Marie aux Mines na tle szlaków komunikacyjnych Alzacji (materiały promocyjne „Euro-Mineral” i „Euro-Gem”) • Localization of Sainte Marie aux Mines against the transport system in Alsace (promotional leaflets of “Euro-Mineral” and “Euro-Gem”)

Fig. 6. Kryształ skalenia (biały, o wielkości 6 x 2 cm) z narośniętymi spessartynami (największy 0,6 x 0,6 cm) (cena 1200 EUR), Skardu, Pakistan, fot. Marek Łodziński • Feldspar crystal (white, size: 6 x 2 cm) overgrown with spessartines (largest reaches 0.6 x 0.6 cm), Skardu, Pakistan (price: 1,200 EUR), phot. Marek Łodziński

Fig. 7. Szczotka kwarcowa (bezbarwny, o wielkości 14 x 12 cm) z pirytem (spізowo-żółty, o wielkości 3 x 3 cm) (cena 6500 EUR), Chiny, fot. Marek Łodziński • Quartz druse (colorless, size: 14 x 12 cm) with pyrite (bronze-yellow size: 3 x 3 cm), China (price: 6,500 EUR), phot. Marek Łodziński

Fig. 8. Turmalin o zmieniającej się zonalnie barwie, o wielkości 5,5 x 2 cm (cena 4800 EUR), Brazylia, fot. Marek Łodziński • Tourmaline zonally changing color, Brasil (size: 5.5 x 2 cm, price: 4,800 EUR), phot. Marek Łodziński

Fig. 9. Akwamaryn (niebieskawy, o wielkości 8 x 3 cm) na skaleniu (biały) i muskowicie (szary), Afganistan, fot. Marek Łodziński • Aquamarine (bluish, size: 8 x 3 cm) growing onto feldspar (white) and muscovite (grey), Afghanistan, phot. Marek Łodziński

Fig. 10. Stalaktyty chalcedonowe (o wielkości 9 x 6cm), lokalizacja nieznana (cena 350 EUR), fot. Marek Łodziński • Chalcedony stalactites, unknown locality (size: 9 x 6cm, price: 350 EUR), phot. Marek Łodziński

Są to dwa małe miasteczka, które swoje złote czasy mają już dawno za sobą, lecz obecnie śmiało można nazwać je europejskimi stolicami handlu minerałami, skamieniałościami, kamieniami jubilerskimi i meteorytami. Mimo, iż znajdują się stosunkowo na uboczu od głównych arterii komunikacyjnych Europy, są corocznie odwiedzane przez geoturystów z całego świata.

Idar-Oberstein od kilkuset lat jest znanym ośrodkiem szlifowania kamieni ozdobnych i półszlachetnych, głównie barwnych odmian chalcedonów, agatów oraz ametystu, z pobliskich kamieniołomów skał wulkanicznych. Po wyczerpaniu złóż to małe, niemieckie miasteczko znalazło swą szansę jako Międzynarodowe Centrum Handlu Kamieni Szlachetnych, w tym diamentów. Znajdują się tutaj liczne szlifiernie i firmy zajmujące się importem i handlem kamieniami szlachetnymi, których właścicielami obok Niemców są mieszkańcy Afganistanu, Pakistanu, Turcji, Chin, Indii, Sri-Lanki i wielu krajów Afryki. Znajduje się tu również Centrum Szkoleniowe Niemieckiego Towarzystwa Gemmologicznego. Dla geoturystów udostępnione są tematyczne trasy poświęcone geologii okolicy, wydobywaniu geod chalcedonowych czy historycznym metodom eksploatacji i szlifowania kamieni.

Wszystko to sprawia, że osoby zainteresowane poznaniem historii handlu kamieniami szlachetnymi i ich obróbką kierują się częściej właśnie tu, a nie np. do przemysłowych i hurtowych ośrodków szlifowania i handlu np. diamentami w Europie jak: Antwerpia, Londyn czy też w Izraelu – Netafia i Tel Awiw.

Francuskie miasteczko Sainte Marie aux Mines po wyeksploatowaniu złóż zawierających rudy srebra (można je podziwiać w trzech udostępnionych turystycznie podziemnych kopalniach w tym rejonie) aktualnie swoje związki z geologią i górnictwem kontynuuje poprzez organizację Wielkiego Międzynarodowego Show – „Euro-Mineral” i „Euro-Gem”. Można na nim obejrzeć okazy z historycznych i najbardziej aktualnych złóż z całego świata, które bardzo często w ogóle nie pojawiają się w ekspozycjach muzeów geologicznych i mineralogicznych na świecie. Ich ceny sięgają nawet pół miliona euro, a najciekawsze z nich znikają jeszcze przed otwarciem targów. Chętni mogą także zamówić geody wielkości garażu. Na wystawie oprócz samych okazów ogromne wrażenie sprawia możliwość bezpośredniego spotkania i rozmowy z osobami zajmującymi się pozyskiwaniem kamieni i ich obróbką. Są to ludzie podróżujący po całym świecie w poszukiwaniu minerałów, którzy mają wiele informacji do przekazania. Ich barwne, często lokalne stroje stwarzają niepowtarzalną atmosferę przygody.

Na świecie jest jeszcze kilka miejsc, w których organizowane są tego typu imprezy. Do największych należą Tuscon w Arizonie, w USA, Monachium czy Hamburg w Niemczech, ale naprawdę wyjątkowy klimat ma jedynie St. Marie.

Fig. 11. Afisz reklamowy przed wejściem do jednego z namiotów w „Euro-Gem”, fot. Marek Łodziński • An advertising poster at the entrance to one of the “Euro-Gem” tents, phot. Marek Łodziński

Fig. 12. Jedno ze stoisk z koralami z fasetowanych rubinów (z przodu), szmaragdów i szafirów na terenie „Euro-Gem”, fot. Marek Łodziński • One of the “Euro-Gem” stands presenting beads made of faceted rubies (at the front), emeralds and sapphires, phot. Marek Łodziński

Fig. 13. Fasetowane kamienie do biżuterii – żółte cytryny (największy, fasetowany owal, o wielkości 6 x 2 cm) i fioletowe ametysty, fot. Marek Łodziński • Faceted jewel stones – yellow citrines (the largest faceted oval is 6 x 2 cm) and violet amethysts, phot. Marek Łodziński

Fig. 14. Okazy można zakupić bezpośrednio od kupców z Maroka, ubranych w lokalne stroje, fot. Marek Łodziński • Specimens can be purchased directly from Moroccan merchants wearing traditional dresses, phot. Marek Łodziński

Fig. 15. Szlachetne skapolity i granaty prezentowane przez mieszkankę Tanzanii, fot. Marek Łodziński • Precious scapolites and garnets presented by woman from Tanzania, phot. Marek Łodziński

Fig. 16. Kwarce z Brazylii na jednym z przykładowych stoisk mineralogicznych, fot. Marek Łodziński • Quartz crystals from Brasil presented at one of mineralogical stands, phot. Marek Łodziński

Fig. 17. Kula wyrzeźbiona z rubinu z efektem asteryzmu z Indii (o wielkości 8 x 8cm), fot. Marek Łodziński • Sphere carved in ruby crystal (size: 8 x 8cm) with asterism effect, India, phot. Marek Łodziński

Relacja z wystawy

W dniach 24–27.06.2010 odbyła się po raz kolejny, bo regularnie od 1962 roku, wystawa-targi pt. 47 Europejski Salon „Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux” w Sainte Marie aux Mines (Fig. 1), w Dolinie Srebra (Val d’Argent) na wschodnich stokach Wogezów, w Alzacji (Francja) (Fig. 2). Miasteczko to położone jest w Departamencie Górny Ren przy tranzytowej drodze z Selestat do St. Die (Fig. 3). W pobliżu rowem tektonicznym górnego Renu przebiegają liczne autostrady łączące Alzację ze Sztrasburgiem na północy i z zabytkowym Colmarem i Miluzą na południu. Łączą one Belgię, Luksemburg i północno-wschodnią Francję (Lotaryngia), z Szwajcarią, południową Francję (Prowansja) i północnymi Włochami (Piemont i Lombardia).

Tak doskonale położenie sprawia, że co roku w wystawie bierze udział 950 wystawców z całego świata, którzy prezentują osobliwości przyrody nieożywionej na świeżym powietrzu w 600 izolowanych namiotach (Fig. 4) lub na stoiskach w kilku salach. Najcenniejsze okazy wystawiane są w budynku zabytkowego teatru (Fig. 5–10). Cała ekspozycja zajmuje 35 000 m² i podzielona jest na dwa profesjonalnie zabezpieczone rejony: „Euro-Mineral” – większy, teren z kilkuset namiotami i trzema zadaszonymi salami, na którym prezentowane są głównie okazy kolekcjonerskie i „Euro-Gem” – mniejszy z kilkudziesięcioma namiotami i dwoma zadaszonymi salami, gdzie prezentowane są kamienie szlifowane i biżuteria (Fig. 11–13), oraz salą konferencyjną, na której odbywają się sesje naukowe, towarzyszące wystawie.

Wśród wystawców dominują Europejczycy, liczne stoiska mają też Marokańczycy, Hindusi, Pakistańczycy, Afgańczycy, Malgasje (Fig. 14–15). Firmy pochodzą z: Algierii, Argentyny, Australii, Austrii, Belgii, Boliwii, Brazylii, Bułgarii, Chile, Chin, Chorwacji, Danii, Egiptu, Etiopii, Finlandii, Francji, Ghany, Grecji, Gruzji, Hiszpanii, Holandii, Hong-Kongu, Indii, Indonezji, Japonii, Kanady, Kazachstanu, Kolumbii, Kongo, Kosowa, Libanu, Litwy, Luksemburgu, Madagaskaru, Maroka, Meksyku, Nepalu, Niemiec, Norwegii, Pakistanu, Peru, Polski, Portugalii, Republiki Czeskiej, Rosji, RPA, Rumunii, Senegalu, Słowacji, Słowenii, Sri Lanki, Szwajcarii, Szwecji, Tajlandii, Turcji, Ukrainy, Urugwaju, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch. Wystawcy z Polski handlują okazami, które rzadko kiedy można obejrzeć na polskich wystawach.

Dominują tradycyjne stoiska handlowe, gdzie oprócz okazów minerałów (Fig. 16–18), skamieniałości (Fig. 19–20) i meteorytów można zakupić np. szlifowane pnie drzew z Madagaskaru i Arizony, z których wykonuje się stoły (Fig. 21–22), czy też rzeźbione w naturalnym kwarcu czaszki (Fig. 23–26), a także stoły z mozaiki różnych naturalnych kamieni (Fig. 27). Są obecne także stoiska niekomercyjne i dydaktyczne (Fig. 28–29). Na stoiskach handlowych prezentowane są w dużym wyborze książki o tematyce geologicznej w różnych językach, oraz periodyki popularnonaukowe wiodących w Europie i USA czasopism jak: „Lapis”, „Extra-Lapis”, „La Regne Mineral”, „Revista Mineralogia Italiana”, „Mineralogical Almanac”, „Mineralogical Record” oraz monograficzne książki dotyczące wystąpień minerałów i skamieniałości w danym kraju lub regionie, ale też poświęcone danej tematyce np. rubinom Birmy czy skamieniałym drzewom itp. Wiele stoisk oferuje sprzęt optyczny do wykorzystania przy amatorskim i półprofesjonalnym rozpoznawaniu minerałów i kamieni obrobionych jak np. lupy binokularne, mikroskopy polaryzacyjne, spektroskopy, polaryskopy, akcesoria do wydobywania okazów (młotki), akcesoria do prezentowania okazów (pudełka, displaye itp.) w bardzo przystępnych cenach.

Wystawę zwiedza wiele wycieczek szkolnych, dla których przygotowany jest program dydaktyczny, liczne filmy, tematyczne kąciki związane z człowiekiem pierwotnym i polowaniami na mamuty (Fig. 30), z płukaniem złota (Fig. 31), z rozpoznawaniem skał i minerałów, praktycznym wykorzystaniem lup oraz mikroskopów do obserwacji minerałów i skał.

Fig. 18. Przezroczyste płytki barwnych odmian turmalinów (o wielkości do 10 x 8 cm) z Malchińskiego Grzbieta, z Zabajkala (Rosja), fot. Marek Łodziński • Transparent plates of colored tourmalines (size: 10 x 8 cm) from the Malchinsky Ridge, Transbaikal, Russia, phot. Marek Łodziński

Fig. 20. Aberantna forma amonitu – oryginał wypreparowany do perfekcji (o wielkości okazu 80 x 70 cm), fot. Marek Łodziński • Aberrant ammonite – an example of perfectly prepared specimen (size: 80 x 70 cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 19. Amonity na jednym z przykładowych stoisk paleontologicznych, fot. Marek Łodziński • Ammonites at one of palaeontological stands, phot. Marek Łodziński

Fig. 21. Wycięty i wypolerowany plaster skrzemieniałego drzewa z Arizony (o wielkości 120 x 110 cm), fot. Marek Łodziński • Cut and polished slab of silicified tree trunk from Arizona (size: 120 x 110 cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 22. Stół wykonany z skrzemieniałego drzewa z Arizony (o wielkości 150 x 140 cm), fot. Marek Łodziński • Table made of silicified tree trunk from Arizona (size: 150 x 140 cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 25. Szlifowane bryły lazurytu z Badachschanu w Afganistanie, o wielkości od 15 do 25 cm, fot. Marek Łodziński • Polished lazurite blocks from Badakhshan, Afghanistan (size: about 15–25 cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 23. Czaszki wykonane z naturalnego kryształu górskiego i kwarcu dymnego z Brazylii, o wielkości od kilku do kilkunastu centymetrów, fot. Marek Łodziński • Models of human skulls carved in natural rock crystal and smoky quartz from Brasil (size about a dozen cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 26. Szlifowane bryły lazurytu z Badachschanu (Afganistan), fot. Marek Łodziński • Polished lazurite blocks from Badakhshan presented by Afgans, phot. Marek Łodziński

Fig. 24. Szlifowane piramidki kwarcu z bloków kwarcu masywnego z Brazylii, o długości do kilkudziesięciu centymetrów, fot. Marek Łodziński • Polished quartz pyramids cut from massive quartz aggregates from Brasil (size about several dozen cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 27. Stoły wykonane z mozaiki różnorodnych kamieni naturalnych, fot. Marek Łodziński • Tables made of mosaics of various natural stones Badakhshan, Afghanistan, phot. Marek Łodziński

Fig. 28. Niekommercyjne stoisko z ekspozycją paleontologiczną, fot. Marek Łodziński • Non-commercial stand with palaeontological collection, phot. Marek Łodziński

W kilku miejscach prezentowane są rzeźby wykorzystujące naturalne motywy minerałów i skamieniałości (Fig. 32). Istnieje też możliwość płukania złota oraz za dodatkową opłatą (10% wartości kamienia) wykonania profesjonalnej ekspertyzy gemmologicznej zakupionego kamienia. Są też stanowiska do cięcia okazów (na piłach diamentowych), stanowiska do preparacji ciśnieniowej i udarowej zakupionego okazu, stanowiska do projektowania biżuterii. Niektóre ekspozycje prezentuje Francuskie Towarzystwa Mikromineralogii. Dla amatorów historii górnictwa przygotowano kilka wystaw dokumentujących historię wydobywania w niektórych rejonach Europy, wraz ze starymi mapami, planami kopalń, sprzętami górniczymi itp. Są wreszcie wystawy znaczków związanych z tematyką geologiczną: minerały i skamieniałości na znaczkach pocztowych. W wybranych miejscach dla chętnych są też zorganizowane stoiska ezoteryczne, związane z feng-shui, litoterapią, masażem kamieniami itp.

Na terenie „Euro-Gem” przez wszystkie dni targów odbywają się specjalne sesje naukowe z licznymi wystąpieniami m.in. pt. „Geologia i gemmologia złoża opali Wollo w Etiopii” (Francisco Mazzero), „Złoża rubinów i szafirów w bazaltach alkalicznych na Madagaskarze” (Daniel Ohnenstetter), „Identyfikacja i cechy pereł naturalnych” (Thomas Hainschwang), czy „Szamanizm a kryształy” (Elli Mizikas).

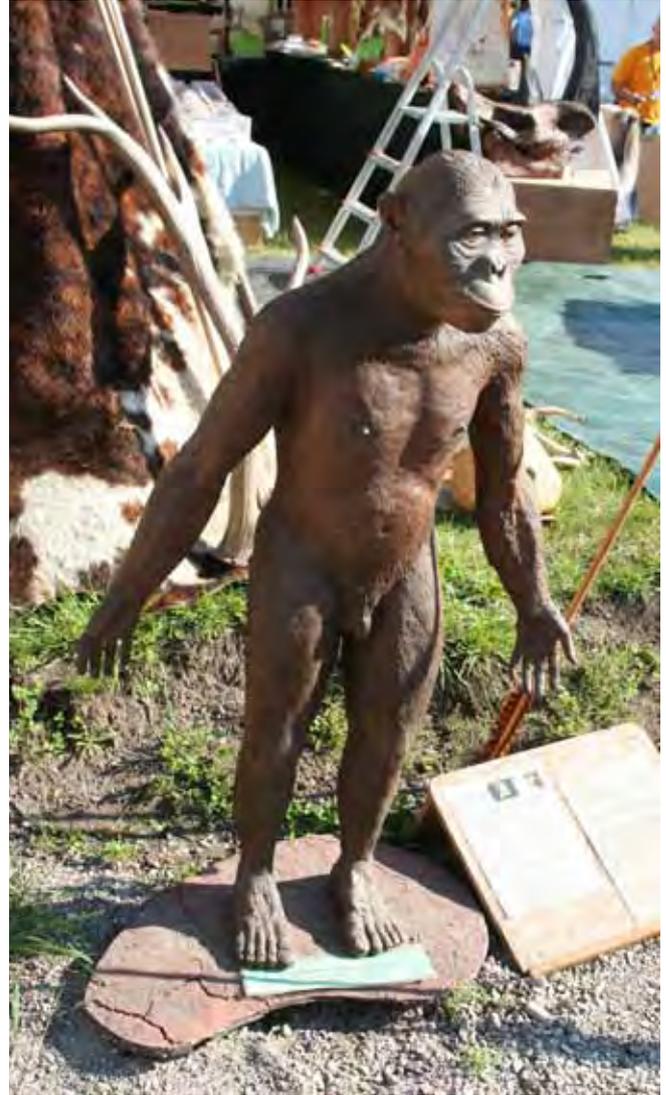

Fig. 29. Jedno ze stoisk z ekspozycją człowieka pierwotnego o charakterze mało realistycznym, fot. Marek Łodziński • Rather unrealistic exhibition of prehistoric humans, phot. Marek Łodziński

Fig. 30. Stoisko dydaktyczne dla szkół z ekspozycją namiotu człowieka pierwotnego oraz makietą mamuta oraz jego odlewem, fot. Marek Łodziński • Educational stand for schoolchildren – tent of prehistoric humans, mammoth model and cast, phot. Marek Łodziński

Fig. 31. Poszukiwacz złota z Dzikiego Zachodu, fot. Marek Łodziński • A gold digger from Wild West, phot. Marek Łodziński

W jednej z sal wystawiane są prace z biżuterią autorską (Fig. 33) oraz prace fotograficzne (Fig. 34), które nie odwzorowują rzeczywistego obrazu minerału, lecz przedstawiają okaz widziany z perspektywy sztuki i artyzmu.

Na wystawie zawsze obecne są tematyczne stoiska promujące wybrane geoturystyczne atrakcje Europy jak np. doskonale znane geologom Solnhofen, Holzmaden czy Messel.

Każdego roku wystawa organizowana jest pod hasłem przewodnim. W roku 2008 były to turmaliny, a w 2011 mają to być opale z różnych miejsc na świecie. W 2010 roku prezentowano trzy tematyczne wystawy pt: „Skarby mineralogiczne Słowenii” – zbiory wybrane przez dr Aleksandra Recnika z Instytutu Geologicznego w Lublaniu, w tym z historycznych kopalni ołowiu w Mezicy i rtęci w Idriji, „Okazy mineralogiczne z kopalni La Mina de la Gardette” – głównie kwarcy z żył hydrotermalnych, zgromadzone przez Denisa i Jocelyne Boel z Francji oraz „Bajeczna historia ewolucji” – ciekawa wystawa przedstawiająca historię ewolucji z wykorzystaniem form komiksu, przeznaczona nie tylko dla najmłodszych.

Różnorodność atrakcji sprawia, że z roku na rok liczba zwiedzających się zwiększa (w 1993 roku – 10 000 odwiedzających, w 2001 roku – 20 000, w 2004 roku – 25 000, a w 2010 roku około 30 000 gości). Bilet wstępu dla osób z branży na cztery dni kosztuje 32 EUR, dla gości na dwa dni 12 EUR, pojedyncza wejściówka normalna 8 EUR, dla dzieci 5 EUR.

Fig. 32. Jedna z przykładowych rzeźb, gdzie połączono naturalne motywy amonitów z metalem, fot. Marek Łodziński • An example of sculptures combining motives of ammonites with metal, phot. Marek Łodziński

Fig. 33. Biżuteria z urzekającymi szmaragdami trapiche (szmaragdy z Kolumbii mające wrostki w kształcie sześcioramiennej gwiazdy), fot. Marek Łodziński • Jewellery made of charming trapiche emeralds from Colombia with six-pointed radial patterns (phot. Marek Łodziński)

Fig. 34. Przykładowa fotografia autorska opalu z Australii, fot. Marek Łodziński • An example of artistic photograph of Australian opal, phot. Marek Łodziński

Fig. 36. Jubilerskie słupki zielonych turmalinów o wielkości 5x1,2cm z Brazylii, fot. Marek Łodziński • Columnar crystals of gemstone-class green tourmaline from Brasil (size: 5x1,2cm), phot. Marek Łodziński

Fig. 35. Geody ametystowe z Brazylii, fot. Marek Łodziński • Amethyst geodes from Brasil, phot. Marek Łodziński

Dla wystawców i widzów przygotowane są specjalne parkingi na obrzeżach miasteczka, których numeracja i nazwa kojarzy się z tematyką targów (jak np.: Bursztyn, Szafir, Rubin). Z parkingów kursują na wystawę bezpłatne autobusy. Na terenie wystaw znajdują się liczne punkty gastronomiczne.

Zwiedzenie całej wystawy w dużym tempie zajmuje jeden dzień, ale jeśli ktoś liczy na zakupy musi poświęcić przynajmniej dwa dni. Targi otwarte są w godzinach między 9.00 a 19.00. W poniedziałek i wtorek swoje stoiska zagospodarowują firmy hurtowe, a w środę detaliści. W czwartek następuje oficjalne rozpoczęcie targów. Czwartek i piątek to dni przeznaczone dla wystawców i hurtowników, a sobota i niedziela otwarte są dla zwiedzających. Najpiękniejsze okazy kolekcjonerskie znajdują swych nabywców już w środę (Fig. 35–36), ale wtedy też są najwyższe ceny. W niedzielę przy pakowaniu stoisk pospolity materiał np. trylobity czy róże pustyni z Maroka oraz kwarcy z Rumunii można zakupić nawet za ¼ ceny wywoławczej z pierwszego dnia giełdy. Ich jakością jednak jest zdecydowanie gorsza.

Podsumowanie

Polecam wszystkim zwiedzenie wystawy w St. Marie aux Mines oraz najbliższego jej otoczenia (Fig. 37–39).

Fig. 37. Jedna z uliczek w centrum Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • One of streets in the center of Sainte Marie aux Mines, phot. Marek Łodziński

Fig. 38. Afisz przed wejściem do podziemnej trasy geoturystycznej w Tellure koło Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • An advertising poster at the entrance to underground geotourist trail in tellure near Sainte Marie aux Mines, phot. Marek Łodziński

Kilka kilometrów od St. Marie na przedmieściach wsi Tellure przy głównej drodze prowadzącej do St. Die położona jest kopalnia rud srebra. W czasach historycznych eksploatowano tutaj srebro. Mineralizacja obejmowała takie fazy jak: argentyt, proustyt, chalkopiryt i inne. Obecnie w muzeum pokazane są ciekawe ekspozycje dokumentujące ślady górnictwa na omawianym obszarze. Na zamówienie można również odwiedzić w towarzystwie przewodnika podziemną trasę turystyczną. Istnieją przynajmniej dwa warianty zwiedzania, ale w każdym uczestnicy otrzymują kask z samodzielnym oświetleniem i kombinezon. Na trasie niektóre przejścia są dość niebezpieczne i wymagają zabezpieczeń linowych.

Wystawa „Euro-Mineral” i „Euro-Gem” w roku 2011 odbyła się w dniach 23–26 czerwca, a jej hasłem przewodnim były opale. W Polsce od kilku lat próbuje się wypromować podobny produkt geoturystyczny, w niewielkim i zapomnianym miasteczku na Dolnym Śląsku – w Lwówku Śląskim. Targi funkcjonujące tutaj pod nazwą: „Lwóweckie Lato Agatowe” na razie ściągają w większości wystawców i gości z Polski. Miejsce to, podobnie jak St. Marie, jest również nieprzypadkowe. Rejon Lwówka Śląskiego jest od historycznych czasów znany z aluwialnych złóż złota oraz z występień kolekcjonerskich odmian agatów np. w rejonie Płóczek.

Praca została sfinansowana z umowy działalności statutowej AGH nr DS 11.11.140.447.

Summary

“Euro-Mineral” and “Euro-Gem” 2010 in Sainte Marie aux Mines, Alsace, France – perfectly prepared geotouristic product for everyone

Marek Łodziński

The 47th European Exhibition and Fair “Exposition-Bourse Internationale de Mineraux-Fossiles-Pierres Precieuses-Bijoux”, better known as “Euro-Mineral” and “Euro-Gem”, was held on June 24–27th, 2010 in Sainte Marie aux Mines, in Alsace, France.

Fig. 39. Wejście do historycznej kopalni srebra w Tellure koło Sainte Marie aux Mines, fot. Marek Łodziński • Entrance to historical silver mine in Tellure near Sainte Marie aux Mines, phot. Marek Łodziński

Sainte Marie aux Mines (Fig. 1) is a small town built on the eastern slopes of the Vosges Mts. (Fig. 2), at the road from Selestat do St. Die (Fig. 3). In the vicinity there are several important highways connecting Alsace, Lorraine, Luxembourg, Belgium, Switzerland and northern Italy, which ensures perfect accessibility for still growing number of exhibitors and tourists.

In the past Sainte Marie aux Mines was a mining camp of silver ores. Relics of old mines are still recognizable in the area and some are developed as underground museums. Today, the town is a world-famous site where each year collectors and merchants meet, and trade, and where tourists simply enjoy the natural beauty of minerals, rocks and fossils.

It must be emphasized that specimens presented at the exhibition originate from all over the world, including both the historical and operating mines. In many cases the top-quality samples never reach geological or mineralogical collections at the museums. Also exhibitors from Poland bring specimens which are rather exceptionally presented at domestic showrooms.

In 2010 the showroom in Sainte Marie aux Mines was attended by 950 exhibitors and 30,000 visitors from all over the world (Fig. 14–15). They had at their disposal the exhibition space of about 35,000 m² and 600 tents (Fig. 4), a few halls and a conference hall. Most stands were located in tents except for the most precious specimens (some worthy even half million euro), which were presented in the building of period theatre (Fig. 5–10).

Organizationally, the exhibition was divided into the two parts: “Euro-Mineral” intended rather for collectors and

“Euro-Gem” where gemstones and jewellery were exhibited and traded (Fig. 11–13).

Traditionally, during the exhibition not only specimens of mineral (Fig. 16–18), fossils (Fig. 19–20) and meteorites were presented but also polished, fossilized tree trunks from Madagascar and Arizona from which table tops are made (Fig. 21–22), models of human skulls carved in quartz (Fig. 23–26) or table tops made of mosaics of various stones (Fig. 27). There were several non-commercial and educational stands (Fig. 28–29), some of them showing a variety of geological books and popular science periodicals edited in Europe and in the USA.

Many stands offer amateur- or semi-professional-class optical equipment suitable for identification of minerals and rocks as well as field equipment (e.g., geological hammers) and display accessories, all at reasonable prices.

For schoolchildren groups the organizers prepared a number of educational events: movies, thematic exhibitions: prehistoric humans, mammoth huntings (Fig. 30), gold panning (Fig. 31), identification of minerals and rocks or practicals of binocular and microscopic observations of rocks and minerals. There were displays of sculptures presenting natural beauty of minerals and rocks (Fig. 32). Those, who were interested in the history of mining industry might have attended several exhibitions where old mining maps and equipment were displayed. Finally, there were thematic exhibitions of stamps with geological and/or palaeontological motives.

Apart from commercial aspect, the “Euro-Gem” exhibition included scientific sessions during which visitors could attend presentations given by world-famous specialists, e.g. Franci-

sco Mazzero (“Geology and gemmology of opals from the Wollo deposit in Ethiopia”), Daniel Ohnenstetter (“Deposits of rubies and sapphires in alkaline basalts from Madagascar), Thomas Hainschwang (“Identification and features of natural pearls”) or Elli Mizikas (“The shamanism and the crystals”). There were exhibitions of jewellery (Fig. 33) and artistic photographs of minerals (Fig. 34). As usually, there were many thematic stands, which promoted selected geotourist attractions of Europe, e.g. famous geosites at Solnhofen, Holzmaden or Messel.

In 2010 the organizers presented three thematic exhibitions: “Mineralogical treasures of Slovenia” – a mineral collection owned by Dr. Alexander Recnik from the Geological Institute in Ljubljana (among others there were specimens from historical lead mine in Mezica and mercury mine in Idria), “Mineralogical specimens from La Mina de la Gardette” presenting mostly hydrothermal vein quartz collected by Denis and Jocelyne Boel from France, and the “Fabulous history of evolution” – an interesting proposal of how to present the history of evolution in the form of a cartoon (not only for children!).

The quick visit to the exhibition took a full day but if anyone intended to buy specimens, he had to reserve at least two days. The detailed schedule of the exhibition was as

follows: Monday and Tuesday were reserved for the largest wholesale companies, on Wednesday the retailers presented their samples (this was the day when the best specimens could be found and traded). On Thursday the official opening ceremony was held. Thursday and Friday were the days of collectors and wholesalers whereas Saturday and Sunday were the days of visitors. The most interesting specimens were on display on Wednesday (Fig. 35–36) but at highest prices. On the contrary, at the final hours of exhibition nice specimens could be bought at even $\frac{1}{4}$ price although their quality was inferior to those offered in previous days.

The author strongly recommends visit to the exhibition in St. Marie aux Mines and to the vicinity of the town (Fig. 37–39). The next exhibition will be held on June 23–26th, 2011. The subject matter will be opal.

Since many years attempts have been made in Poland to develop a similar geotourist product. In a small town Lwówek Śląski in Lower Silesia the mineral exhibition and fair is held under the name “The Agate Summer in Lwówek”. Similarly to St. Marie aux Mines, the vicinity of Lwówek Śląski was an important, past mining camp where placer gold deposits were worked. It is also a famous site of agate specimens (e.g. in the vicinity of Płóczki village).